

FINJA

Hjälp vid
MURNING

Bruksanvisning

Allmänt

Murbruk delas in i hydrauliska och ickehydrauliska bruk. De hydrauliska härdar genom att reagera med vatten och binder såväl i luft som i vatten. Ett icke hydrauliskt bruk kräver luftens koldioxid för att härdas. Detta gör att de inte kan härdas under vatten och kan vara mindre lämpade utomhus i fuktig och kall väderlek.

Murbruk delas upp i ett flertal hållfasthetsklasser enligt EN 998-2 beroende på tryckhållfastheten. Finjas färdiga torrbruksprodukter är optimerade för att få rätt egenskaper. Att dryga ut bruket förändrar egenskaperna.

Vid kall väderlek har bruk låg hållfasthetstillväxt och riskerar att frysa. Därför ska murning inte ske om temperaturen understiger +5°C, såvida inte frostskyddsmedel tillsatts. Dessutom krävs följande åtgärder för att säkerställa funktionen hos bruket vintertid: Varmt blandningsvatten (max 80°C), uppvärmt bruk (bruksmassa max 40°C), intäckning och uppvärmning av arbetsstället. Murstenar får inte vara frusna.

Bistål, så kallad ”stegarmering” för murverk, levereras i obehandlade, förzinkade samt rostfria varianter. Armeringens primära syfte i ett murverk är att minimera sprickbildning i murverket. För armeringsanvisningar för lättklinker se finjas hemsida. För armering av tegel och lättbetong, följ respektive tillverkarens anvisningar.

För Finja Mursystem Exakt gäller en särskild arbetsanvisning, läs mer på finjas hemsida.

Användningsområden	
När du murar med:	Använder du:
lättklinker	Murbruk B KC Mur & Putsbruk B
tegel	Murbruk B KC Mur & Putsbruk B
lättbetong	Tunnfog & Tunnputsbruk A (lågalkalisk)
natursten	Cementbruk A (hydraulisk kalkfog om det föreskrivs)
betonghålstén	Murbruk B eller KC Mur & Putsbruk B
glasbetong	Cementbruk A
skorsten av tegel	Puts & Murbruk C (inomhus), Murbruk B (utomhus)

Frifallsblandare, även kallad ”tombola”, är den vanligaste blandaren för hemmabruk.

Murarhammare.
För att hugga till passbitar.

lläggningslev.
Allroundslev för lagning, murning, ösa bruk etc.

Fogpinne.
För att jämna ut fogar.

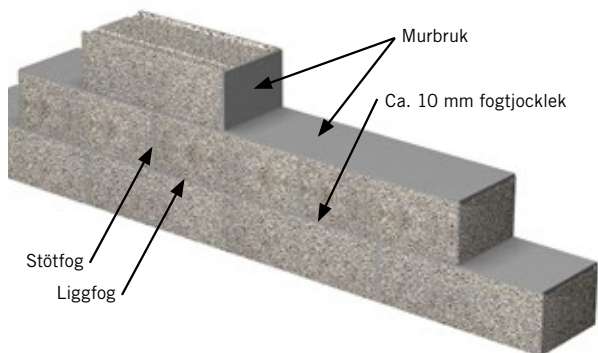
Kalkkvast.
För att fukta ytor som ska putsas eller muras.

Fogslev.
För fogning av tegelmurar.

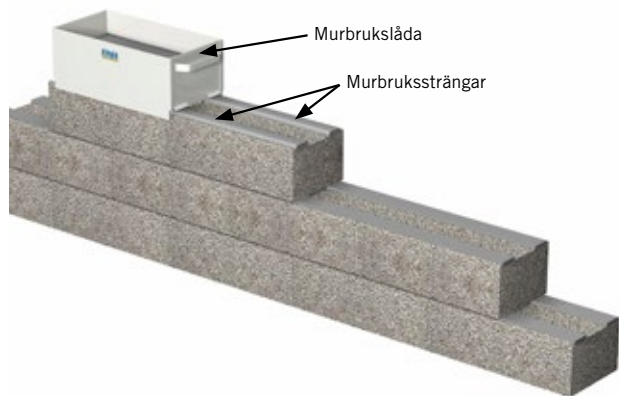
Murning av lättklinker

Lättklinkerblock kan muras på olika sätt. Vilken teknik som är lämpligast beror på vilka egenskaper den färdiga väggen ska ha. Nedan presenteras de vanligaste murningssätten. Se alltid Finjas åtgångstabell och arbetsanvisningar för respektive block.

Fullfogsmurning

Stöt- och liggfogar är helt fyllda med murbruk. Blocken muras i förband med ett halvt block förskjutet för maximal stabilitet. Detta är den vanligaste murningsmetoden och ger maximal stabilitet i murverket. Kan t.ex. användas under mark.

Stötfogsfri strängmurning

Blockbredden ska vara minst 150 mm. Förbandsmurning med ett halvt block förskjutet. Blocken placeras stumt mot varandra utan bruk i stötfogen. Detta är en snabb, effektiv och enkel teknik som passar de flesta murningarbeten ovan jord.

Finja Blockklippare.
För att kapa massiva lättklinkerblock.

Murbrukslåda.
För att effektivt applicera strängar med murbruk på lättklinkerblock.

Vinkelslip Ø 230 mm.
För att kapa Murblock Fördel.

Murbrukshink.
Extra kraftig i plasten och i handtaget.

Maskinvisp.
För blandning av mindre mängder bruk. Kopplas till en bormaskin.

Murslev, norsk modell.
För att applicera bruk vid murningarbete.

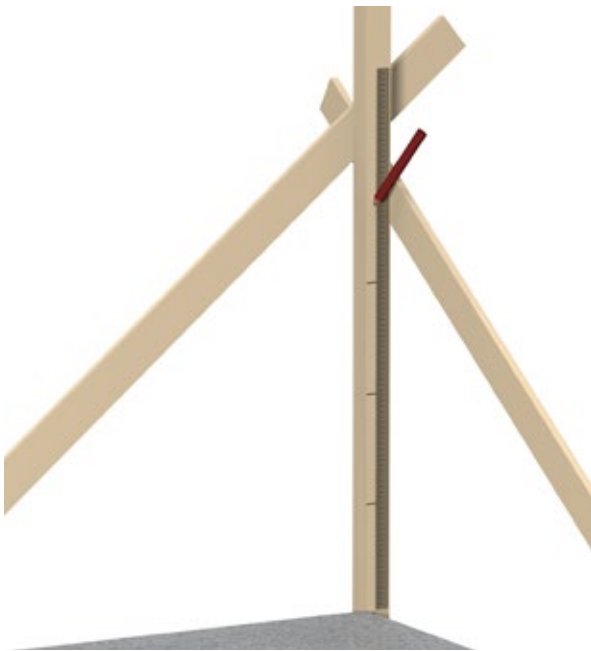

Murarklossar.
För att spänna murarsnöre mellan reglarna.

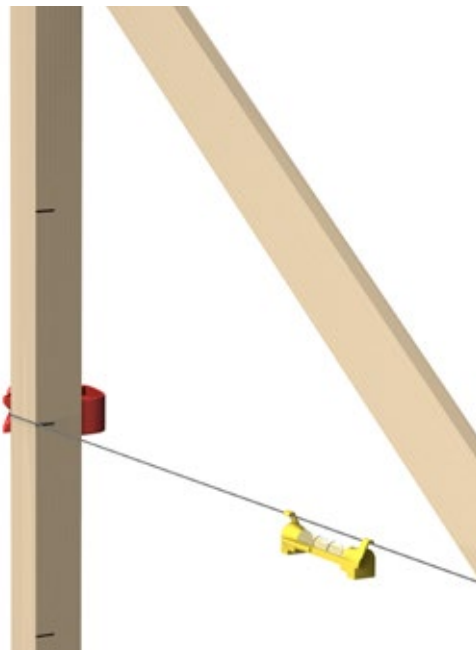
Murarsnöre, töjbart.
För att få rakhet och rätt skifthöjd.

1. Grundarbete – rita och regla

Gör en ritning som även inkluderar grunden. Sätt upp lodräta regler innan murningen påbörjas. På dessa markeras de olika skiften. Räkna med stenens höjd +13mm till fogen vid tegelmurning och +10mm till fogen vid lättklinkermurning.

2. Grundarbete – rakt med snöre

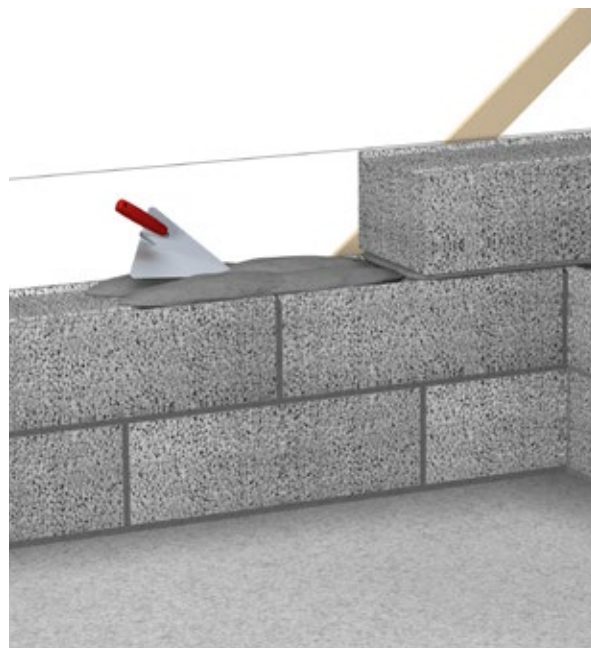
För rakast möjliga mur används murarklossor med sträckt snöre mellan reglarna. Då blir muren både lod- och vågrät.

3. Blanda bruk

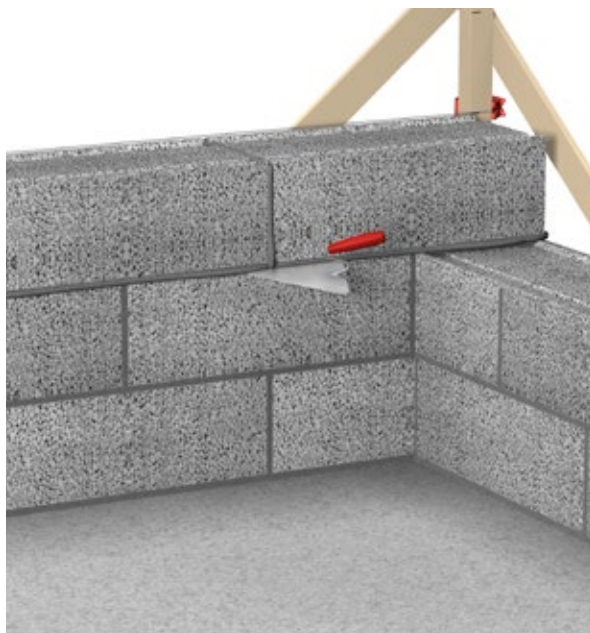
Använd Finja Murbruk B eller KC Mur & Putsbruk B. Blanda efter anvisningen på säcken. Börja alltid med en liten del vatten (vintertid varmt vatten) därefter växelvis torrbruk och vatten. För mycket vatten ger svagare bruk. Blanda endast den mängd du "för stunden" behöver. Försök aldrig att mjukgöra bruk som har börjat att stelna genom att tillsätta mer vatten.

4. Mura i förband

För en rak mur - arbeta längs muren, från den ena änden till den andra. För att mura hörn - börja i hörnet och arbeta utåt sidorna. Kommer inte de första stenarna rätt blir muren misslyckad. Murning av lättklinker kan ske med murslev alt. murbrukslåda. Lättbetong muras lättast med tunnfogsbruk som appliceras med tunnfogsskopa.

5. Fylla fogar

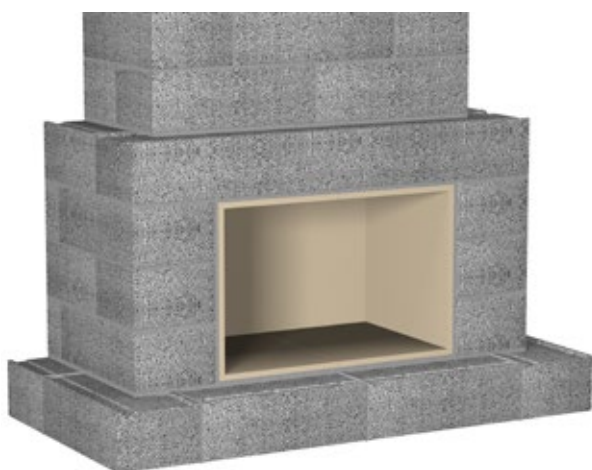
Det är viktigt att fogarna blir välfyllda. Buset måste appliceras rikligt och blocket föras så att fogen blir fylld med en gång (inget bruk får stoppas in i fogen efteråt). När blocket lagts på plats får det inte rubbas och justeringar i underliggande skift är inte längre möjliga.

6. Jämna till fogar

Genom att följa snöret blir fogarna jämntjocka. Efter att ha murat några skift är det dags att jämna till fogarna med ett fogverktyg. Torrbruksrester på blocket avlägsnas med en rotborste när bruket har torkat men ännu inte hårdnat. Tänk på att borsta diagonalt över fogarna så att bruket inte dras ur fogarna.

7. Specialmura

Öppna spisar och skorstenar där vedeldning förekommer kräver specialmurning. Finja Puts- och Murbruk C klarar den höga temperaturen. I själva eldstaden används eldfast tegel som muras med Finja Eldfast bruk.

8. Omfoga

Vid omfogning av ett murverk, ska samma hållfasthet på bruket användas som på det befintliga bruket. Vid ett starkare bruk t.ex. Murbruk B så kratsa ur fogarna minst 30 mm. Innan omfogningen sker, kontrollera att kvaliteten på stenen är god. Fyll fogarna med en fogslev och jämna till ytan med en fogpinne, borsta sedan ytan diagonalt över fogarna. Fogpinne och borste används när bruket har börjat att hårdna så att det inte smetar ut på stenarna.

Tänk på att:

- till 100 liter färdigt murbruk går det åt ca 150 kg torrbruk.
- 25 kg torrbruk ger ca 16 liter färdigt murbruk.
- vid temperaturer under +5°C måste vinteråtgärder vidtas.
(Se Allmänt på sid 2.)

Finjas heltäckande torrbruksprogram

Torrbruk för alla behov och ändamål färdigblandas på vår fabrik med stor exakthet. Tillsatt bara vatten! Leverans sker oftast i säckar om 25 kg. Ett flertal av våra produkter kan även erhållas i storsäck, 1000 kg, eller i lösvikt för bruksbehållare.

Färgglatt och informativt

Våra färgglada säckar gör att du enkelt och snabbt hittar rätt produkt. På www.finja.se, finns tips & idéer, produktblad, byggvarudeklaration och säkerhetsdatablad för produkterna. Vill du ha ytterligare information är du välkommen att kontakta din återförsäljare.

Detta är Finjas färgsystem:

Mura

Gjuta

Putsa

Laga

Golv

Fix & Fog

Murbruk B

Murning av lättklinkerblock, tegel och betonghålstén

Eldfast bruk

Eldfast bruk är ett hydrauliskt bruk med stor värmebeständighet. Murning och fogning av eldfast tegel, innerrör till skorstenar där höga temperaturer kan förekomma. Avsett för t.ex. spisar, kaminer, pannor och kakelugnar.

KC Mur- & Putsbbruk B

Murning av lättklinkerblock, tegel och betonghålstén. Grovputsning, slamning och lagning ovan mark på underlag av murverk samt puts med samma eller högre kvalitet.

Tunnfogs- & Tunnpusbruk A

Tunnfogsmurning av lättbetong eller andra murblock med god måttnoggrannhet. Produkten är avsedd för fogar 2–5 mm och putsning av lättbetongtytor. Bruket påföres lämpligen med tunnfogsskopa alternativt traditionella putsverktyg.

Denna skrift har som syfte att inspirera och visa exempel på hur olika arbeten kan utföras. Finja ansvarar inte för konstruktionslösningar då omgivning, underlagets beskaffenhet och kvalitet spelar viktig roll. För aktuell information se alltid www.finja.se.